

Beenmerg vliegensvlug de oceaan over

Bredase verpleegkundige redt Amerikaans kind met bloedkanker

Door Frits Stommels

NIJMEGEN - „Als één van mijn kinderen leukemie zou krijgen zou ik ook graag hebben dat het zo gelopen werd. Dat en het feit dat ik in het Sophiakinderziekenhuis in Rotterdam waar ik werkte veel leukemiepatiëntjes heb gezien hebben mij tot dit besluit gebracht.”

Dat zegt Mieke van Aalten uit Breda, getrouwd en moeder van een meisje van zeven en een jongen van vier jaar. Deze verpleegkundige op de kinderafdeling van het Baronieziekenhuis in Breda zit nog een beetje moeilijk op haar stoel te wippen.

En dat is geen wonder, want een etmaal terug is anderhalf uur lang (onder narcose en met holle naalden) beenmerg opgezogen uit haar bekkenbeenderen. Zestien uur later al is haar beenmerg ingebracht bij een kind met een kwaadaardige bloedziekte in een ziekenhuis in het Amerikaanse Milwaukee.

Het was de eerste keer dat de sinds eind vorig jaar bestaande 'Europdonor Nijmegen' beenmerg heeft afgenomen van een 'vreemde' donor, dus geen broer of zus

van de ontvanger. En het is des te opvallender dat dit beenmerg het enige was dat 'paste' op een kind in Amerika. Dit terwijl er wereldwijd 500.000 beenmergdonoren met hun weefselkenmerken staan genoteerd in een soort 'telefoonboek'.

De operatie kon verwezenlijkt worden dank zij de samenwerking van veel mensen, zoals Rijkspolitie (over de weg in één uur tijd van Sint Radboudziekenhuis naar Schiphol), Nederlandse en Amerikaanse luchthavens, donorbanken en ziekenhuizen in Nederland en Amerika.

Geen spijt

Ondanks de stijfheid in haar bekken zegt Mieke van Aaiten er geen spijt van te hebben. „Het heeft me enorm gemotiveerd dat het beenmerg bestemd was voor een kind dat anders binnen een jaar dood zou zijn geweest. Nu heeft het zestig procent kans om te genezen.” Zij hoopt nog eens te horen hoe het kind, dat onbekend moet blijven, vergaan is.

Voor haar is alles wel snel gegaan. In maart vulde zij net als haar man een papier in waarmee zij zich opgaf als beenmergdonor. Zij was al jarenlang bloeddonor,

Mieke van Aalten (rechts) met coördinator beenmergdonoren Edith Koopmans. Tussen beiden in het boek met de namen en weefselkenmerken van alle donoren op de wereld.

Foto: Theo van Zwart

maar dit ging een heel stuk verder. „Ik dacht bij mezelf, vul dat papier maar in, want ik kom voorlopig toch niet aan de beurt. Ik schrok wel toen de donorbank in Nijmegen me eind mei al opbelde

of ik bereid was beenmerg af te staan."

Dat was inderdaad heel snel, want de kans om via de beenmergdonorbank als donor gevraagd te

worden varieert momenteel van één op de duizend tot een op de tienduizend. Dit hangt samen met het weefseltype van de donor. Bepaalde weefseltypen komen namelijk vaker voor dan anderen. „Ik dacht eerst nog, ze moeten mijn man hebben. Maar het was voor mij. En hij zei tegen mij: 'ik ben blij dat jij het eerst bent.'”

Na onderzoeken – onder andere een kruisproef tussen haar bloed en dat van het Amerikaanse kind – ging zij met haar gezin op vakantie. „Toen we in augustus terugkwamen vond ik het telegram om contact op te nemen met ‘Nijmegen’. Toen wist ik wel hoe laat het was. Ik vond dat aardig getimed, want ik had het niet graag voor de vakantie geweten. Dan was ik toch niet zo rustig weg gegaan.”

Herfstvakantie

- Zij zegt geen moment overwogen te hebben om zich terug te trekken. De beenmergdonorbank kijkt donoren er niet op aan als ze dat alsnog doen. Het voorstel van het academisch ziekenhuis Nijmegen was om de ingreep in de herfstvakantie te doen, maar dat vond Mieke van Aalten in verband met haar kinderen niet zo ge-

schikt, en dus werd in overleg met Amerika besloten om het in de week daarvoor te doen.

„Op mijn werk heb ik me ziek gemeld, heb voor man en kinderen het een en ander geregeld en ben naar Nijmegen gegaan. Ik heb me over het thuisfront niet druk hoe-

ven te maken, want iedereen was enthousiast en kwam vragen of ze iets konden doen", zegt zij. Dan zij een bloedtransfusie met haar eigen bloed dat op 20 en 30 september – steeds een halve liter – werd afgenomen zal zij er weer snel bovenop zijn. Volgens internist T. Schattenberg van het Sint Radboudziekenhuis zal zij een week problemen hebben met zitten. Over twee weken is haar beenmorg weer zover aangemaakt dat het terug is op het oude peil.

Onvoorstelbaar

De stichting beenmergdonorbank 'Europdonor Nijmegen' heeft momenteel 1400 donoren, die de bank betreft van zes bloedbanken in Zuidoost-Nederland. Het zijn er nog veel te weinig, zegt coördinator Edith Koopmans. Het streven is gericht op 4000.

„Maar het is onvoorstelbaar dat mensen dit willen doen. Wij hebben daar het grootste respect voor”, zegt zij. „Want het is bepaald niet niks, wat zij ervoor over moeten hebben, terwijl er van onze kant niets tegenover staat. Wij kunnen alleen maar de gemaakte onkosten vergoeden”, aldus Edith Koopmans.